

PRENUMERATA

Rocznie 48 Mk., Kr. 30
półrocznie 24 Mk., Kr. 15
kwartalnie 12 Mk., Ko-
ron 24

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA

Cena za wiersz drobny
go pisma (petit) po tek-
ście 1 mk.
Kolumna 8 linijek.
Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja: Miodowa № 20.

Redakcja otwarta od 9—3 p. p.

Redaktor przyjmuje od 1—2 p. p.

Telef. red. 44-05. Telef. admn. 44-50.

DZIAŁ URZĘDOWY.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w sprawie asygnat 50/0-ej Po-
życzki Państwowej 1918 r.

1.

Posiadacze asygnat 50/0 Pożyczki Państwowej 1918 r. w markach, pragnący otrzymać sumę nominalną w gotówce, winni przedstawić asygnaty, poczynając od dnia 1-go listopada 1919 r., w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie lub w jej oddziałach, gdzie po sprawdzeniu ich autentyczności równowartość zostanie im wypłacona.

2.

Posiadacze asygnat 50/0 Pożyczki Państwowej 1918 r. w markach, pragnący je prolongować aż do czasu przeprowadzenia reformy walutowej, winni przedstawić je w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie, lub w jej oddziałach, gdzie zostanie im wypłacony procent w wysokości 5 od 100 z góry za okres 6-miesięczny, przyczem termin płatności asygnat zostanie odroczony do 1-go maja 1920 r.

3.

Wobec konieczności odroczenia terminu konwersji walut rublowej i koronowej, termin płatności asygnat rublowych i koronowych odroczone zostaje na 6 miesięcy, t. j. do 1-go maja 1920 r.

Posiadacze asygnat rublowych i koronowych winni przedstawić je w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie lub w jej oddziałach, gdzie procent w wysokości 5 od 100 zostanie im wypłacony z góry, w walucie takiej, na jaką opiewają asygnaty.

4.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa udzielać będzie pożyczek na zastaw prolongowanych asygnat w stosunku:

90 marek za 100 marek
100 " " 100 rubli
50 " " 100 koron

Za pożyczki te Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa pobierać będzie 5/0 w stosunku rocznym.

5.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej.

Minister Skarbu:

(—) Biliński.

Warszawa, dnia 14-go października 1919 roku.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w przedmiocie ustanowienia Zarządu Państwowego nad firmami, które należą do koncernu Towarzystwa „The Premier Oil and Pipe Line Company Limited”.

Na mocy punktu 3 Art. 1-go i punktu b. art. 2 Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 16 grudnia 1918 roku w przedmiocie przymusowego Zarządu Państwowego (Dziennik Praw № 21, poz. 67), ustanawiam Zarząd Państwowy nad następującymi firmami, które należą do koncernu Towarzystwa „The Premier Oil and Pipe Line Company Limited”:

„Premier“ Tow. Naftowe z ograniczoną poręką.
„Triumph“ Tow. Naftowe z ogranicz. poręką.
„Alliance“ Tow. Naftowe z ogranicz. poręką.
„Alfa“ Tow. Naftowe z ograniczoną poręką.
„Carpathian“ Tow. Naftowe z ograni. poręką.
„Erdölwerke Galizien“ Tow. z ograni. poręką.
„Centrum“ Tow. ropne i wiertnicze z ogr. poręką.
„Petrolea“ Tow. Akc. dla przemysłu naftowego.
„Książę Aleksander Thurn i Taxis“ Tow. z ograniczoną poręką dla transportu i magazyn. ropy.
„Galicyjskie Towarzystwo Magazynowe“.
„Rurociąg producentów „Braganza“ Tow. zarejestrowane z ograniczoną poręką, wszystkie w Borysławiu.
„Austria“ Tow. rafineryjno-naftowe z ograniczoną poręką w Drohobyczu.
„Trzebinia“ Akc. Tow. dla przemysłu naftowego w Trzebini.
„Pierwsze Galicyjskie Tow. Akc. dla przemysłu

Naftowego“ dawniej S. Szczepanowski i Spółka w Peczenizynie.

Zarządcami państwowymi powyższych firm mianują:

Dr. Leona Litwińskiego,
Dr. Edmunda Kaletę,
Inż. Wincentego Waligóre.

Minister Przemysłu i Handlu

(—) I. Szczeniowski.

Szef Sekcji

(—) S. Świętochowski.

Warszawa, dnia 29 września 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE DODATKOWE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o zastosowaniu w przemyśle cukrowniczym dekretu z dnia 23.XI. 1918 r. o 8-mio godzinnym dniu pracy.

Ze względu na potrzebę jaknajzupełniejszego wyzyskania czasu kampanji cukrowej 1919/20 w interesie wzmocnienia produkcji cukru wprowadza się na mocy art. 8 dekretu z dnia 23.XI. 1918 r. o 8-o godzinnym dniu pracy (Dziennik Praw Nr. 17, poz. 420) następujące uzupełnienie art. 4 Rozporządzenia Szczegółowego o zastosowaniu w przemyśle cukrowniczym dekretu o 8-mio godzinnym dniu pracy (Dziennik Praw Nr. 3 z r. 1919 poz. 87):

W razie udowodnionej niemożności wprowadzenia w poszczególnych cukrowniach podczas kampanji 1919/20 pracy na 3 zmiany, upoważnia się Oddziałowych Inspektorów Pracy, by po dokładnym zbadaniu sprawy na miejscu udzielali zakładom tym zezwoleń na utrzymanie podczas kampanji 1919/20 pracy na dwie zmiany 12-godzinne tych kategorii pracowników, których nieprzerwana praca jest niezbędna ze względu na produkcję cukru, a których trzeć zmiany nie można w tym roku utworzyć.

Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) w z. F. Turowicz.

Warszawa, dn. 10 października 1919 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Główna Komenda Policji Państwowej z polecenia p. Ministra Spraw Wewnętrznych zorganizowała Szkołę Policji Państwowej w Warszawie, przy ulicy Ciepłej 13, dla wyższych i niższych funkcjonariuszów policji. Zadaniem szkoły ma być wychowanie nowożytnego polskiego—policjanta constabla.

Właśnie w ubiegłą niedzielę, dn. 13-X r. b., odbyło się jej otwarcie, na które przybyli: Główny Komendant p. Henszel wraz z zastępcą p. Borzęckim i Szef Sekcji Bezpieczeństwa Publicznego M. S. W. p. Urbanowicz. Akt przyjął zewnętrznie skromniejsze rozmiary z powodu asepsacji budynków pośpiesznie wykończonych. Do zgromadzonych uczniów przemówili w ciepłych słowach p. Borzęcki i p. Urbanowicz, a imieniem uczniów i grona nauczycielskiego odpowiedział Naczelnik Wydziału Wyszakolenia p. Bolesław Wróblewski. Mówcy, podniosły wysoce społeczne zadanie organów bezpieczeństwa publicznego i wezwawszy uczniów do pilnego korzystania z udzielanych im nauk, wzniesli wraz z obecnymi okrzyk ku czci Naczelnika Państwa, Rządu i bohaterkiej naszej armji.

W końcu zaznaczyli, że proces wewnętrznego zjednoczenia narodu wymaga jednolitej Policji Państwowej i że stolica kraju oczekuje tej chwili, gdy w tej uczelni, jak w ożywczym źródle wychowywać i ukrzepiać się będą strażnicy ładu wewnętrznego ku chwale i potęgze odrodzonej Rzeczypospolitej.

Z Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Ministerstwo pracy i opieki społecznej komunikuje: Dnia 28 września 1919 r. odbył się I-szy Zjazd Inspektorów Pracy pod przewodnictwem Głównego Inspektora Pracy inż. Franciszka Sokala. Na Zjazd przybyli niemal wszyscy czynni obecnie

na terenie b. Kongresówki okręgowi i obwodowi inspektorzy pracy, nadto brali udział w Zjeździe Naczelnik Wydziału Prawnego Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej p. Stanisław Posner, kierownicy wydziałów rolnego i projektodawczego Sekcji Ochrony Pracy pp. insp. Marjan Klott i Dr. Władysław Rutkowski; ogółem uczestników Zjazdu było 30.

Z ważniejszych spraw, umieszczonych na porządku dziennym, wymienić należy przedewszystkiem „Sprawozdanie z sytuacji w każdym obwodzie”, następnie „ruch zawodowy”.

Obraz sytuacji w poszczególnych obwodach co do kwestji robotniczej nie jest jednolity. Od uruchomienia przemysłu, aprowizacji i rozwinięcia celowych robót publicznych zależy położenie klasy pracującej.

W Łodzi od czasu uruchomienia choć tylko częściowego przemysłu włókienniczego sytuacja się poprawiła, natomiast w Częstochowie jest zła, ponieważ już uruchomione fabryki ulegają zamknięciu. Brak węgla jest jedną z głównych przyczyn nieopomyślnego stanu rzeczy. Ruch budowlany jest w zupełnym zastoju, mimo powszechnego w kraju braku mieszkań. Matejał budowlany na razie jest, jednakże dla braku węgla surówki się nie wypala.

Jedynie w Kaliszu robota przy odbudowie postępuje energicznie.

Braki aprowizacyjne i mały zakres robót publicznych wpływają na znaczne zaostrenie sytuacji w ośrodkach gospodarczo ważnych. Charakterystycznym było przy omawianiu sprawy wydajności pracy robotników stwierdzenie przez inspektorów pracy, iż wbrew powszechnemu mniemaniu, wydajność pracy w zakładach uruchomionych jest względnie wysoka i robotnicy chętnie i wydajnie pracują na akord, o ile warunki pracy i płacy zostały ujęte i urzędowane.

Inspektorzy pracy zajęci byli w przeważnej mierze łagodzeniem zatargów w przedsiębiorstwach czynnych. Niejednokrotnie udawało się zatarg załagodzić już nawet przed wybuchem strejku. Utrzymywano dzięki interwencji inspekcji pracy czynne zakłady w ruchu. W kilku wypadkach zawarto umowy zbiorowe dla całych gałęzi przemysłu, umożliwiające normalną pracę na przeciąg trwania umowy. Dla zawierania takich umów konieczne są jednak prawidłowe organizacje pracodawców i pracowników. Przegląd stanu naszego ruchu zawodowego wykazuje jednak, że od prawidłowego zorganizowania się przedsiębiorcy i robotnicy są jeszcze dalecy.

Inspektorzy pracy, rejestrując przeważnie statuty związków zawodowych, stwierdzają znaczny rozwój ruchu zawodowego, lecz jednocześnie wykazują powstawanie sztucznych związków, t. j. związków nie mających członków, tworzenie następnie sztucznej ilości członków przez zapisywanie na listy członków rodziny pracownika aż do kilkoletnich dzieci włącznie.

Najgorszy skutek ma w ruchu zawodowym polityka. Organizacje zawodowe jednej gałęzi przemysłu rozszczerzone są na dwa, trzy nieraz i więcej związków, kierowanych przez różne partie polityczne. Ze w tych warunkach nie o interesy zawodowe chodzi, jest zupełnie zrozumiałe. Pewna poprawa daje się jednak zaobserwować, w kilku bowiem gałęziach przemysłu istnieją już zjednoczone związki pracowników.

Przy punkcie porządku dziennego „Wykonanie Ustawy o załatwianiu zatargów zbiorowych na roli” poruszona była kwestja aktualnego obecnie, bo zapowiedzianego na jeden z najbliższych dni, strejku służby folwarcznej. Inspektorzy pracy stwierdzali zaszła obecnie powszechnie poprawę położenia służby folwarcznej i podawali pomyślne rezultaty swej akcji oraz działalności Komisji Rozjemczych dla uporządkowania warunków pracy i płacy służby folwarcznej. Umowy pozawierane są w całem niemal Królestwie i jeżeli zachodzą wypadki łamania umów, to czynią to tak jedna, jak i druga strona i są to tylko wyjątki. Obecnie niema istotnych przyczyn do strejku ekonomicznego.

Dużo miejsca w obradach poświęcono sprawom wewnętrznej organizacji, sprawie projektowanego rozszerzenia działalności inspekcji pracy na inne ziemie polskie i stosunkom do innych organów rządowych.

Wreszcie w ogólnym zarysie omówiono braki w obowiązującym prawodawstwie ochronnym, wskazując na potrzebę rychłego wprowadzenia nowego prawa o zabezpieczeniu w razie nieszczęśliwego wypadku przy pracy, scalenia ustaw obowiązujących w trzech zaborach i t. d.

Po całodziennych obradach porządek dzienny został wyczerpany i przewodniczący inż. F. Sokal zamknął Zjazd, dziękując zebranym za intensywną i prawdziwym poświęceniem dla dobra kraju prowadzoną pracę i zachęcał do wytrwania mimo wszelkie trudności i przeszkody.

Z Ministerstwa Skarbu.

Ministerstwo Skarbu komunikuje: Cena cukru w bieżącej kampanji loco cukrownie ustala się na 220 mk. polskich za centnar metryczny, wagi netto, z opakowaniem. Nadto Rząd będzie przyznawał słabszym ekonomicznie cukrowniom według uznania, na podstawie decyzji Komitetu ekonomicznego Ministrów, subwencje do 40 mk. polskich za centnar metryczny.

Decretem Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego z dnia 30 października 1918 roku ogłoszona została pożyczka państwowa, zabezpieczona całym majątkiem Państwa Polskiego, dla pokrycia najpilniejszych wydatków Państwa.

W wykonaniu tego dekretu Ministerstwo Skarbu ogłosiło 3 listopada 1918 r. emisję krótkoterminowych zobowiązań skarbowych (asygnat) 1918 roku 5-cio procentowych z procentem płatnym z góry z terminem płatności 1 listopada 1919 r.

Wyniki pożyczki były następujące: po dzień 11 października r. b. wzięto w okrągłych cyfrach:

w markach 542.000.000
w koronach 766.500.000
w rublach 431.500.000

Sprawa wykupna asygnat przez Skarb reguluje osobne roz. orządzenie, wydane równocześnie.

Z Ministerstwa Spraw Wojskowych.

W dniu 2 sierpnia r. b. Sejm zatwierdził ustawę w sprawie udzielenia Ministerstwu Spraw Wojskowych kredytu w sumie mk. 2.750.000 na uskutecznienie wypłaty zaległych poborów oficerom, urzędnikom wojskowym i szeregowcom b. II Korpusu. Ustawa ta ogłoszona została w № 85 Dziennika Rozkazów Wojskowych.

W myśl jej paragrafów:

- 1) Wypłata zaległych poborów odbywa się na podstawie zaświadczenia, wystawionego przez komisję do spraw b. II Korpusu przy Departamencie Gospodarczym M. S. Wojsk.
- 2) osoby, którym należą się zaległe pobory, zgłaszają prośby do rąk komisji w następującym porządku: a) obecnie w wojsku służący — drogą służbową przez swe władze przełożone, b) obecnie w wojsku nie służący — osobiście lub przez intendenturę Okręgu Generalnego.

Podania mają zawierać: a) imię i nazwisko petenta, b) szereg posiadaną w b. II Korpusie, c) oddział, w którym służył, d) zajmowane w nim stanowisko, e) kiedy wstąpił do Korpusu, f) czy był w niewoli niemieckiej i do jakiego obozu został wywieziony, g) o ile był, to kiedy został zwolniony, h) oddział, w którym obecnie służy, i) zajmowane stanowisko. NB. Cywilni winni podać dokładny swój adres.

Szeregowcy, nie posiadający dotychczas państwowego krzyża kaniowskiego wraz z legitymacją, mogą uzyskać zaległe pobory tylko za dołączeniem do podania zaświadczenia przynajmniej jednego z oficerów b. II Korpusu, że tam faktycznie służyli i brali udział w bitwie z Niemcami pod Kaniowem w d. 11-ym maja 1918 r.

Ustawa nie dotyczy tych członków b. II Korpusu, którzy przed wstąpieniem doń służyli w Legionie Polskim i uzyskali już pobory zaległe na mocy rozporządzenia № 1106 (Dz. Roz. Wojsk. № 35), jak również tych, którzy nie byli w Korpusie dnia 11-go maja 1918 r.

Wypłata zasiłków, przyznanych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych mieszkającym w Warszawie rodzinom żołnierzy, pełniących służbę w Wojsku Polskim, odbywać się będzie przy ul. Rymarskiej w Kaspie Zapomóg i Rent według następującego porządku:

w czwartek 16 b. m. nazwiska rozpocz. się od Jitter A. B.
w piątek 17 b. m. " " " " " " C. D.
w sobotę 18 b. m. " " " " " " E. F. G.
w poniedz. 20 b. m. " " " " " " H. I. J.
we wtorek 21 b. m. " " " " " " K.
w środę 22 b. m. " " " " " " L. Ł.
w czwartek 23 b. m. " " " " " " M. N.
w piątek 24 b. m. " " " " " " O. P.
w sobotę 25 b. m. " " " " " " R.
w poniedz. 27 b. m. " " " " " " S.
we wtorek 28 b. m. " " " " " " T. U.
w środę 29 b. m. " " " " " " W. Z. Z.

Mieszkającym nie w mieście Warszawie leżącym w granicach pow. Warszawskiego zasiłki będą wypłacane we czwartek 16 b. m. w Kasie Powiatowej, Nalewki 2.

Zgłaszający się po odbiór zasiłków winni wylegitymować się papierami osobistymi — (paszport itp.).

Wiadomości bieżące.

O nasz przemysł ludowy. Nasz przemysł ludowy, w szczególności jego dział zabawkarski, wzbudza stałe wzmagające się zainteresowanie zagranicy.

Ostatnio spraw możliwości eksportu z Polski zabawek przemysłu ludowego badał Holender p. A. Prins, prof. Ateneum w Hadze. P. Prins wyroby zabawkarskie naszego przemysłu ludowego stawia ogromnie wysoko i przepowiada im szeroki zbył w Holandji, która z samych Niemiec przed wojną sprowadzała zabawek rocznie za 40,000,000 marek.

P. Prins starał się skompletować zbiór wzorów zabawek polskiego przemysłu ludowego; zamierza wystawić go w Hadze, Amsterdamie i Rotterdamie. Nasze wytwórnie zabawek powinny we własnym interesie zainteresować się tą sprawą, nadsyłając do Ministerstwa Przem. i Handlu na ręce referenta dla spraw Holandji Wydziału Konsularnego p. Skibińskiego szczegółowe cenniki oraz o ile możności gotowe wzory zabawek.

Kursy instruktorów dla nauczycieli dla dorosłych podjęte staraniem Wydziału Oświaty Pozaszkolnej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, organizuje Centralne Biuro Kursów dla dorosłych. Kursy będą 20-dniowe, od 17 listopada do 5 grudnia. Zapisy przyjmuje i informacji udziela Biuro Kursów (Warszawa, Krucza 21).

Uchwała Powiatu Hrubieszewskiego. Sejmik Powiatu Hrubieszewskiego powołał na posiedzeniu dnia 6-go września 1919 r. następującą uchwałę w sprawie przyłączenia Śląska Górnego.

Abymy we wzajemnym współzwiązaniu narodów zapanowały przyjaźń, harmonja i braterstwo, musi się pierwzej stać żądanie sprawiedliwości w poszanowaniu praw każdego poszczególnego i uciśnionego narodu.

Jednym z najbardziej uciśnionych i pokrzywdzonych narodów na świecie był naród Polski, któremu nie tylko odebrano wolność, ale też zagrabiono jego piękne i rozległe ziemie.

W chwili dziejowej, kiedy w myśl wielkich haseł Wilsona poczynają sprawiedliwość brać triumf nad gwałtem i przemocą — naród polski wraz z innymi opomina się o swe nieprzebrane ziemie.

Nie wyciągając ręki po cudze, chcemy odebrać swoje, a więc odzyskać te ziemie, które zamieszkuje naród polski.

Jedną z ziem naszymu sercu najdroższych jest Śląsk Górny, którego lud polski niszczonej, wyradawiany nie od dzisiaj, nie od wczoraj, lecz od wieków, zachował mimo strasznej uciski swą duszę polską i tę duszę do wspaniałego doprowadził rozkwit.

To też, łącząc swój skromny głos z wielkim i potężnym głosem narodu, Sejmik powiatu Hrubieszewskiego apeluje do wszystkich czynników miarodajnych, aby czyniąc żądanie sprawiedliwości zrąbaną przez Prusaków Śląsk Górny Polsce zwrócili.

„Komisja rekultywacyjna”. Coraz bardziej potęgający się głód mieszkaniowy w Warszawie zmusił rząd do przedsięwzięcia energicznej działalności w kierunku dostarczenia mieszkań przedewszystkiem na potrzeby wojska i urzędników państwowych, następnie — ludności cywilnej.

W tym celu przy Miejskim Urzędzie Mieszkaniowym (Hypoteczna 5) została utworzona „Komisja Rekultywacyjna” złożona z 4-ech przedstawicieli Rządu; Ministerstwa Zdrowia Publicznego, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Ministerstwa Robót Publicznych i Min. Spraw Wewnętrznych oraz z czterech przedstawicieli Magistratu m. st. Warszawy.

Działalność „Komisji Rekultywacyjnej” opierać się będzie na „Ustawie o dostarczeniu mieszkań na potrzeby wojska” z dnia 12. IV. 19 (Dz. Praw № 31 poz. 262) i na „dekrecie o zapobieganiu brakowi mieszkań” z dnia 16. I. 19 (Dz. Praw № 8 poz. 116).

Na podstawie tych aktów Komisji przysługuje prawo zajmowania mieszkań prócznych, mieszkań obronnych na składy mebli i towarów oraz wydziałania rodzinom, stosownie do ich liczebności, właściwej ilości pomieszczeń.

Przy Komisji utworzono biuro złożone z odpowiedniej liczby rewidentów, których obowiązkiem będzie zbieranie wiadomości w przydzielonych im okręgach o mieszkaniach niezajętych, niewłaściwie użytkowanych i przewyższających istotne potrzeby lokatorów. Rewidenti mają prawo wstępu do mieszkań na podstawie wydanych im przez Urząd mieszkaniowy legitymacji.

Zebrań przez rewidentów dane będą sprawdzane przez Komisję Rekultywacyjną, która orzekać będzie o zajęciu każdego poszczególnego mieszkania.

Spekulacja kartoflami. Ludność Falenicy odczuwała brak kartofli. Wójt gminy zamówił 4 wagony, lecz nie mógł ich dłużej czas otrzymać. Tymczasem kupiec miejscowy Piotr Malec, wyszukując widocznie tę sytuację pod pozorem potrzeby kartofli do sadzenia, uzyskał od syndykatu rolniczego warszawskiego fracht i na podstawie jego sprowadził wagon kartofli po 26 mk. za korzec, a sprzedawał je biednej ludności po 55 mk. za korzec. Cena ta była wygórowana. Syndykat Rolniczy warszawski określił, że po doliczeniu już kosztów dostawy cena kartofli na miejscu w Falenicy powinna być wynosić 30 mk. za korzec. Urząd walki z lichwą i spekulacją skazał Piotra Maleca za udowodnioną spekulację kartoflami na 10,000 mk. grzywny z zamianą w razie niemożności zapłacenia na areszt 3-ch miesięczny.

TELEGRAMY.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 20.10. — (P.A.T.). Front litewsko-białoruski:

W dalszym ciągu prowadzone przez bolszewików ataki na południe od Połocka w rejonie Pyszno-Uszacz-Homel krwawo odparto. Na północ od Borsyowa w rejonie wsi Kiszyn-Słobodka oddziały nasze niespodzianym wypadem rozbiły znaczne siły

bolszewickie, biorąc 60 jeńców, 2 działa i 2 karabiny maszynowe.

Na reszcie frontu bez zmian.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego: Haller, pułkownik.

Zajęcie Petersburga.

Wiedeń. 20-go października (PAT). Biuro korespondencyjne donosi z Amsterdamu pod datą 19-go b. m.: Times podaje z Kopenhagi, że cały Kronsztad stoi w płomieniach.

Eskaadra angielska nie pozwala okrętom bolszewickim wypłynąć na morze i pospieszyć z pomocą obrońcom Petersburga.

Wiedeń. 20-go października. (PAT). — Biuro korespondencyjne donosi z Helsingforsu pod datą 19-go b. m., że według wiadomości z frontu północnego, bolszewicy gromadzą znaczne siły pod Petersburgiem i pod Gdowskiem, nad Jeziorem Pejpus.

Z Petersburga dochodzą wiadomości, że przyszło tam do walk ulicznych.

Wiedeń 20-go października. (PAT). — Biuro korespondencyjne donosi z Berlina:

Vossische Zeitung donosi, że Krasnaja Gorka, Oranienbau, Peterhof i Strielna są zajęte przez wojska Judenicza.

Wybrzeże zatoki Fińskiej uwolnione zupełnie od bolszewików.

Wojsko Judenicza dotarło do Petersburga od strony południowej i stacza walki uliczne we wnętrzu miasta.

Paryz, 20 października (P. A. T.) — Havas. Dzienniki donoszą z miarodajnego źródła, że jazda rosyjskiej armji północno-wschodniej weszła do Petersburga.

Berlin, 20 października (P. A. T.) — Dzienniki berlińskie donoszą z Amsterdamu: Wiadomości, otrzymane w Kopenhadze z Helsingforsu, potwierdzają wiadomości, wedle których wojska jen. Judenicza miały zająć Petersburg.

W Moskwie, z powodu wiadomości o postępach armji generałów Judenicza i Denikina, dalo się zauważyć wśród ludności wielkie wrzenie, a w armjach bolszewickich widoczny jest rozkład. Na wszystkich frontach żołnierze samowolnie opuszczają oddziały. Armjom bolszewickim brak rezerw. W tych dniach Cziczarin przesłał entencje nową propozycję pokojową.

Paryz, 20 października (P. A. T.) — Radjotel. st. warsz. Dzisiaj zrana nadszedł do ambasady rosyjskiej telegram, pochodzący z źródła angielskiego, donoszący urzędowo, że Petersburg zajęło wojsko jen. Judenicza, po uprzednim wycofaniu się ze stolicy armji czerwonej.

KAPITULACJA KRONSTADTU.

Nauen, 20 października (P. A. T.) — Po niezwykle gwałtownym bombardowaniu przez wojska angielskie, Kronsztadt kapitulował. Skutkiem obrzucenia ciśnieniem powietrza, wywołanego przez ostrze liwanie, w mieście powylały wszystkie szyby.

Berlin 20-go października. (PAT). — Dzienniki berlińskie donoszą z Amsterdamu: Fińska nowa agencja donosi, że d. 17-go b. m. nad twierdzą kronsztadzką powiewa biała flaga. Wiadomość tę potwierdza urzędowo sztab fiński. Wedle ostatnich wiadomości, jen. Judenicz przyjął w Gatchynie robotników z Petersburga, którzy przyslił go, aby nie bombardował miasta i zapewnili, że użyją jego wojskom pomocy w walce z bolszewikami.

PAŃSTWOWA CENTRALA DEWIZ.

Kursy z dnia 21 października 1919 r.

	Dewizy		Banknoty	
	Kupno	Sprzed.	Kupno	Sprzed.
Funty sterlingi . . .	153.—	155.—	153.—	156.—
Dolary St. Zjedn..	36.—	36.50	36.—	36.75
„ Kanadyjskie	—	—	—	—
Franki francuskie	4.25	4.35	4.25	4.40
„ szwajcarskie	6.60	6.70	6.60	6.75
„ belgijskie	4.25	4.35	4.20	4.35
Liry	3.65	3.70	3.60	3.75
Marki fińskie	1.58—	1.60—	1.57—	1.61—
Leje rumuńskie	1.65—	1.70—	1.65—	1.75—
Lewy bułgarskie	—	—	—	—
Floreń holendersk.	13.10	13.50	13.—	13.40
Korony szwedzkie.	8.80	8.95	8.75	9.—
„ norweskie.	8.30	8.45	8.25	8.50
„ duńskie	7.80	7.95	7.75	8.—
Marki niemieckie	138.—	140.—	137.—	140.—
(drobne do 10 mk.)	—	—	100.—	—
Korony niem.-aust.	—	52.—	—	52.—
„ czeskie	100.—	102.—	—	—
Kurs przerechowania na korony	52.50			